

El món, tal com el ve

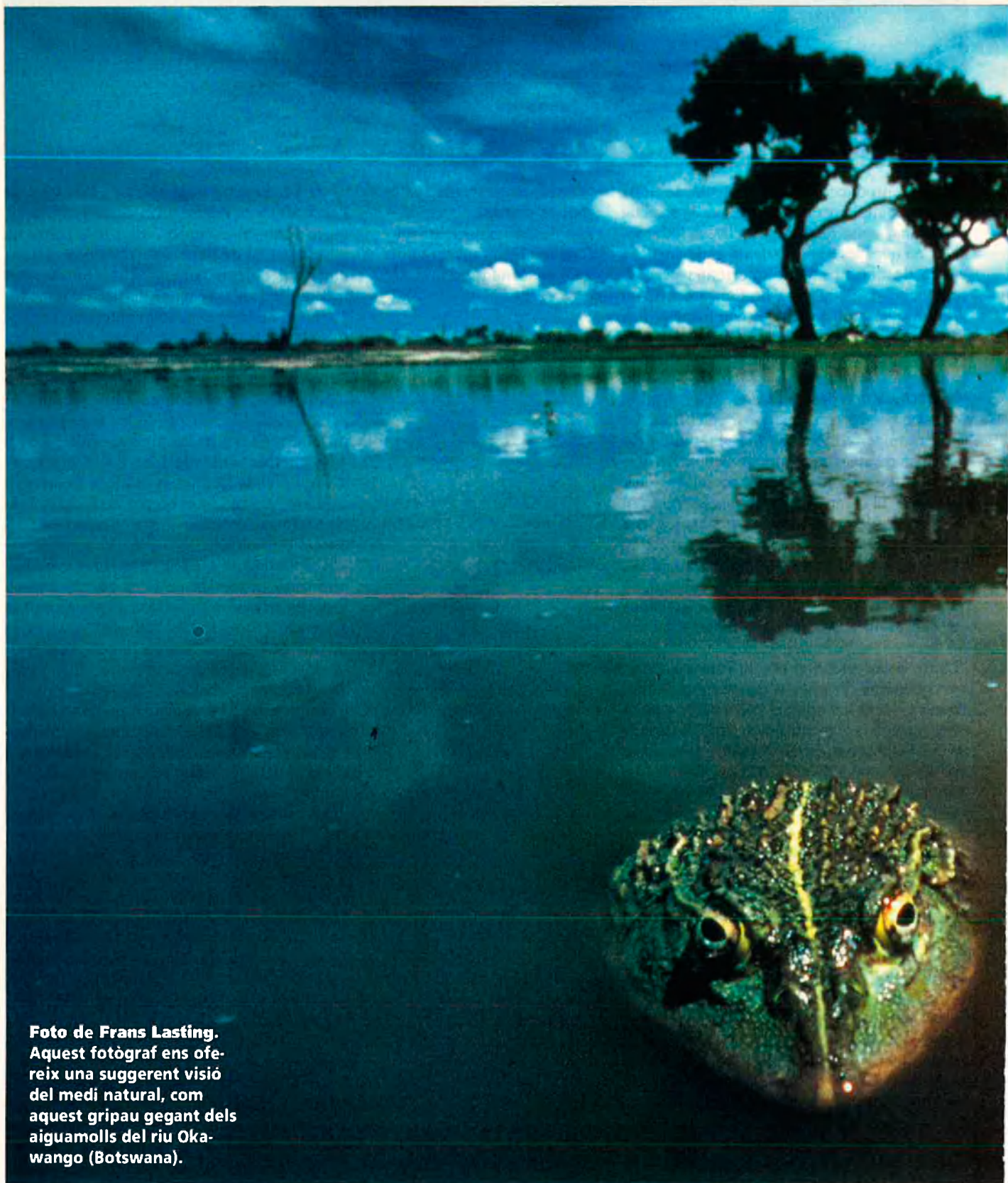
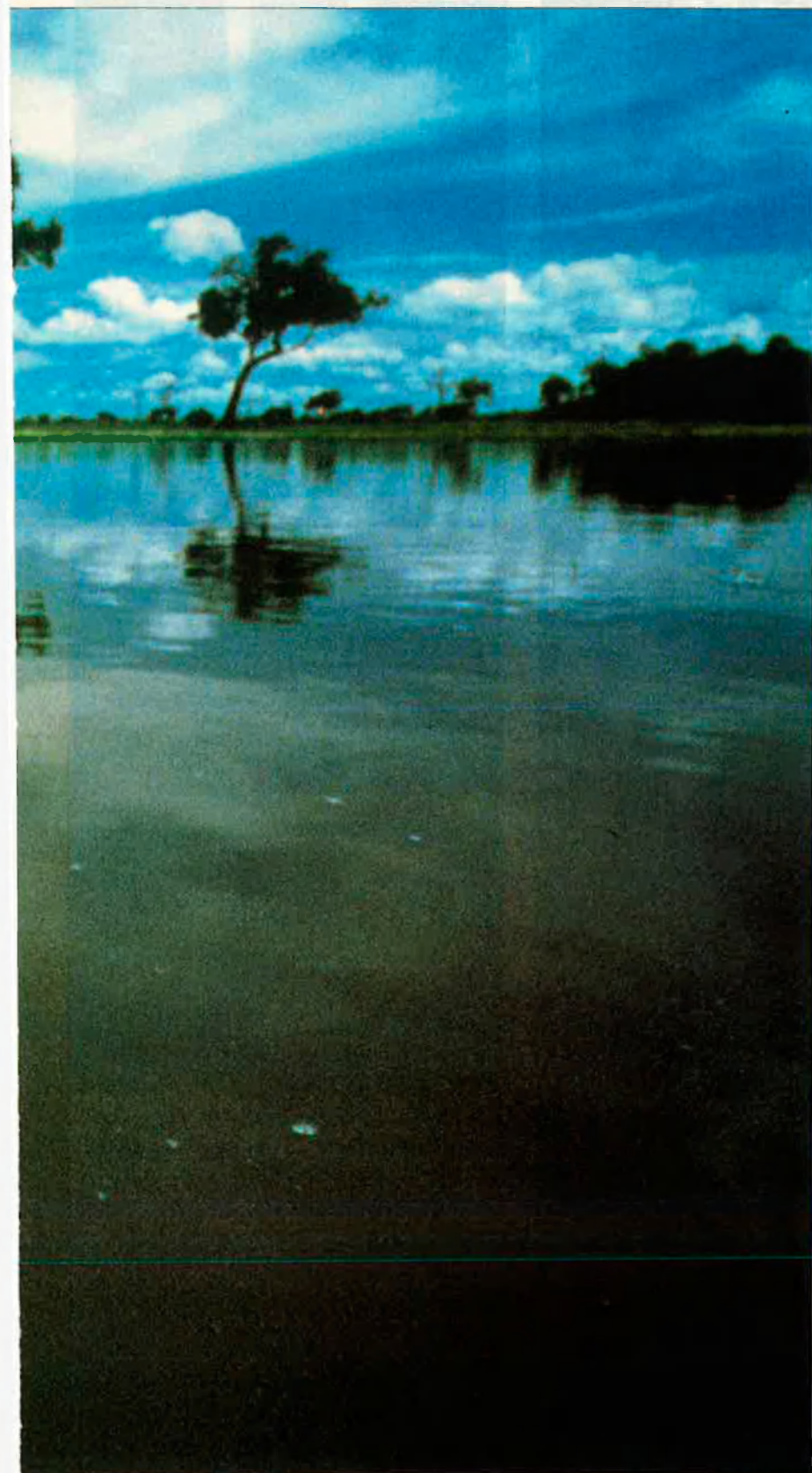

Foto de Frans Lassing.
Aquest fotògraf ens ofereix una suggerent visió del medi natural, com aquest gripau gegant dels aiguamolls del riu Okavango (Botswana).

en els fotoperiodistes

El VI Festival Visa pour l'Image ha consagrat Perpinyà com la capital mundial de la foto de premsa. La proliferació d'imatges de guerra n'era la característica dominant.

Quaranta exposicions, monogràfiques o temàtiques (un rècord), milers de fotografies, penjades o projectades, 1.600 acreditacions, fotògrafs, periodistes i responsables o representants de 138 agències (un altre rècord), més de 100.000 visites repartides entre els onze llocs d'exposició (encara no se n'havia acabat el recompte abans de tancar l'edició, però també deu ser un altre rècord)... Les xifres parlen soles: el VI Festival Internacional de Fotoperiodisme Visa pour l'Image de Perpinyà, clausurat oficialment el 18 de setembre, ha estat tot un èxit i consagra la capital del Rosselló com el centre mundial de la foto de premsa.

L'actualitat del món que ha ocupat la portada dels diaris aquests dotze últims mesos era el principal fil conductor del festival. Des de l'interminable conflicte bosnià fins al genocidi ruandès, passant per conflictes negligits, com el de l'Afganistan, o gairebé desconeguts, com el del Caixmir, la violència, la guerra i la desolació han protagonitzat una vegada més la mostra. També hi hem pogut veure retrospectives interessants, com ara la dedicada al fotògraf austríac Erich Lessing (*Magnum*); projectes originals, com el de Peter Menzel, que amb el seu *Material World* va reunir setze fotògrafs per retratar una trentena de famílies posant davant els estris domèstics —un contrast significatiu entre països rics i pobres—; o encara documentals històrics, com el de Carl Mydans (*Life Magazine*), que els anys 1935-36 va fotografiar la misèria i les conseqüències de la depressió econòmica de nord a sud dels Estats Units per compte de la Farm Security Administration.

Tot i així, la profusió d'imatges dures, algunes insuportables, qüestiona, un any i un altre, la utilitat real d'aquesta tasca. Així, si alguns, com Laurent Van Der Stockt (*Gamma*), present a la caiguda de Mostar (Bòsnia), semblen escèptics i fins i tot desenganyats sobre la capacitat de les seves imatges per a moure la comunitat interna-

Dalt, foto de Carl Mydans: 'Cafè de Filadèlfia, Tennessee 1936'. A la dreta, foto de Laurent van der Stockt: *Milícies a Mostar*.

Foto d'Erich Lessing: *Viatge del general De Gaulle a Colònia, República Federal Alemanya, en 1962; a la seua dreta, Konrad Adenauer*.

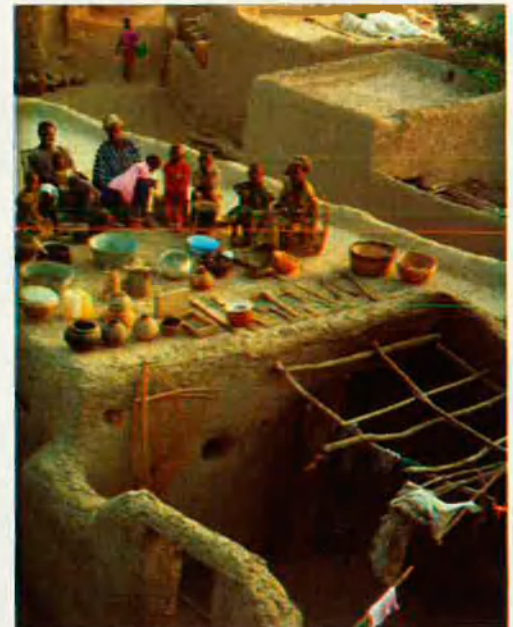

Foto de Peter Menzel: *Família Soumana Natomo de Mali, de la sèrie de famílies del món amb les seves pertinences*.

cional a aturar les matances, uns altres, la majoria, justifiquen la feina i afirmen que les fotografies poden, així a Ruanda o a Somàlia, estimular reaccions positives. Tots, això sí, insisteixen en la necessitat de testimoniar el drama diari que viu la població civil, víctima innocent de les atrocitats de la guerra.

A les crítiques fetes a l'exposició d'algunes imatges, Jean-François Leroy, director general del Festival, contesta que mai no es mostra la

violència per la violència, però que hi ha coses que s'han d'ensenyar "per saber que existeixen". Aquesta violència també toca periodistes i fotògrafs. Enguany, 32 n'han mort treballant; el 1993 van ser 63. Cada any, Visa Pour l'Image ret homenatge a tots els qui han mort pel dret a la informació. Enguany s'hi ha exposat l'últim reportatge a Hongria de Jean-Pierre Pedrazzini (*Paris Match*), mort a Budapest l'any 1956.

Aquest desig de testimoniar la realitat anual dels quatre cantons del planeta ha estat el rerefons de les sis vetllades organitzades al Claustre de Sant Joan, al centre de la ciutat. A més d'oferir en imatges l'actualitat del dia, hom hi ha recordat cronològicament tots els esdeveniments assenyalats de l'any, comentats sovint pels fotògrafs, que així han aportat al xoc de les fotos el pes dels mots -d'acord amb el famós lema de la revista *Paris Match*, principal patrocinador privat de Visa pour l'Image.

Durant aquestes vetllades també s'han atorgat els Visa d'Or Arthus Bertrand als millors reportatges de l'any, escollits per un jurat format per directors de fotografia de diaris i revistes de tot el món. Així el Visa d'Or, Premsa Diària, ha estat acordat a Pat Beck (*Detroit Free Press*), per un reportatge sobre uns infants malalts del ter-

Foto de Philippe Lafond: Dos nens banyen unes vaques en el riu dels Perfums a Vietnam.

cer món, atesos als Estats Units gràcies a l'associació Healing the Children; el Visa d'Or, Revista, ha estat per a Nadia Benchallal (*Contact*), per un reportatge sobre les dones algerianes; i el Visa d'Or, Notícia, ha estat concedit a Tom Stoddart (*Katz Pictures*), pel seu treball a Ruanda. **Pere Codonyan**

Massa estètica de la tragèdia

Sense negar el valor periodístic de certes imatges, hom comença a interrogar-se si no hi ha, entre els fotoperiodistes, un excessiu recreament esteticista en la tragèdia humana que implica qualsevol conflicte bèl·lic.

De totes les col·leccions de fotos exposades al Festival Visa pour l'Image de Perpinyà, les pitjors són les dedicades als diversos conflictes bèl·lics que hi ha actualment al món. Malgrat que són tècnicament perfectes, la reiteració de temes i el recreament, de vegades absurdament esteticista, en la tragèdia humana que implica una guerra provoquen una certa repugnància.

N'hi ha de totes les matances i de totes les agències, i totes expliquen el mateix: a les guerres hi ha piles de morts que quan moren es desagnen en postures diverses, també hi ha nens que ploren al costat d'un mort, nens que juguen entre les runes i nens que miren al carrer, amb els ulls molt oberts, a través d'una finestra esberlada. Però també hi ha ferits als hospitals que s'amunteguen de qualsevol manera, amputacions de totes les extremitats possibles, i molta, moltíssima, gent amb cara de desesperació. I sang i destrucció pertot arreu.

És innegable el valor periodístic immediat que

Foto de Benoît Gysemberg: Grup de hutus responsable de les execucions massives de tutsis a Ruanda.